EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 29.6.2021
COM(2021) 337 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Omfattende rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af EU-garantien under Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) og funktionen af garantifonden under Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)

Indhold

1. Indledning 2
2. EU-garantien 3
3. Brugen af EU-garantien 5
3.1. Infrastruktur- og innovationsfeltet 6
3.1.1. Gældsportefølje under infrastruktur- og innovationsfeltet 7
3.1.2. Egenkapitalportefølje under infrastruktur- og innovationsfeltet 8
3.2. SMV-vinduet 8
3.2.1. Gældsportefølje under SMV-vinduet 9
3.2.2. Egenkapitalportefølje under SMV-vinduet 9
4. Funktionen af EU's garantifond under EFSI 10
4.1. Garantifondens kapitaltilførselsordning 10
4.2. Årlige og kumulative strømme 11
4.3. Porteføljens sammensætning og vigtigste træk 11
4.4. Resultater 12
4.5. Vurdering af målsatsens tilstrækkelighed og af garantifondens størrelse 12
5. Konklusioner 13

1. Indledning

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) blev oprettet i 2015 sammen med Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning (EIAH) og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter (EIPP) i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013[1] (EFSI-forordningen) med det formål at kickstarte investeringer i Unionen gennem mobilisering af privatfinansiering. Aftalen om forvaltning af EFSI og om indrømmelse af EU-garantien (EFSI-aftalen) blev underskrevet af Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) den 22. juli 2015.

EFSI-aftalen er ændret og fornyet flere gange:

- Den **første** ændring og fornyelse af EFSI-aftalen blev undertegnet den 21. juli 2016, og der blev tilføjet yderligere to produkter under SMV-vinduet: SMV-vinduets egenkapitalprodukt og EaSI's[2] forbedring af garantien.

- Den **anden** ændring og fornyelse af EFSI-aftalen blev undertegnet den 21. november 2017, hvorved de tre garantiprodukter under SMV-vinduet blev konverteret fra en midlertidig forbedring (fremrykning) til en permanent (supplerende) forbedringsstruktur, og tilføjede et nyt produkt under SMV-vinduet: forbedring af garantifaciliteten for de kulturelle og kreative sektorer.

- I 2017 blev EFSI-forordningen ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2396 af 13. december 2017 om ændring af forordning (EU) nr. 1316/2013 og (EU) 2015/1017, for så vidt angår forlængelse af EFSI og indførelse af tekniske forbedringer i fonden og i EIAH[3] (EFSI 2.0-forordningen). EFSI 2.0-forordningen øgede bl.a. størrelsen af EU-garantien og justerede målsatsen for midlerne. En **tredje** ændring og fornyelse af EFSI-aftalen blev underskrevet den 9. marts 2018 for at afspejle EFSI 2.0-forordningen.

- Den **fjerde** ændring og fornyelse af EFSI-aftalen blev undertegnet den 20. december 2018 for at øge EFSI's bidrag til eksisterende produkter under SMV-vinduet og tilføje yderligere to produkter under SMV-vinduet (EFSI-kombinationsproduktet og EFSI's private kreditter for SMV-produkter).

- Den **femte** ændring og fornyelse af EFSI-aftalen blev undertegnet den 27. marts 2020 for bl.a. at øge EFSI-bidraget til de eksisterende produkter under SMV-vinduet og tilføje to nye produkter under SMV-vinduet (europæisk foranstaltning vedrørende opskalering af risikokapital (European Scale-up Action for Risk Capital — ESCALAR) og færdigheder og uddannelse (Skills and Education — S&E).

[1] EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1.
[2] Programmet for beskæftigelse og social innovation.
[3] EUT L 345 af 27.12.2017, s. 34.

- Som en reaktion på de økonomiske konsekvenser af covid-19-virusset blev den **sjette** ændring og fornyelse af EFSI-aftalen undertegnet den 27. april 2020 med henblik på at omfordele ressourcer fra egenkapitalporteføljen — nationale erhvervsfremmende banker under infrastruktur- og innovationsfeltet samt visse eksisterende produkter under SMV-vinduet for at støtte driftskapitallån til virksomheder, der var påvirket af covid-19.

  I den forbindelse blev den EU-garanti, der er afsat til forbedring af Cosmes lånegarantifacilitet, øget til 1 484 mio. EUR, og EU-garantien afsat til InnovFin SMV-garantifaciliteten blev øget til 1 400 mio. EUR.

Artikel 18, stk. 3, litra b), i EFSI-forordningen bestemmer, at Kommissionen senest den 30. juni 2018 og derefter hvert tredje år offentliggør en omfattende rapport om anvendelsen af EU-garantien og garantifondens funktion.

EFSI-forpligtelsesperioden sluttede den 31. december 2020. Undertegnelser af allerede godkendte EFSI-transaktioner kan finde sted indtil den 31. december 2022, mens den operationelle overvågning vil fortsætte indtil tilbagebetalingen af alle finansierings- og investeringstransaktioner, der støttes af EU-garantien.

Skæringsdatoen for alle de tal, der er anvendt i denne rapport, er den 31. december 2020.

2. EU-garantien

Unionen giver EIB en ubetinget og uigenkaldelig anfordringsgaranti for finansierings- og investeringstransaktioner under EFSI. Ved at give EIB en større risikobærende kapacitet giver EU-garantien mulighed for en stigning i omfanget af projekter med højere risiko, der støttes af EIB's finansierings- og investeringstransaktioner under infrastruktur- og innovationsfeltet, og bidrager som et resultat heraf med at afhjælpe markedssvigt og suboptimale investeringssituationer. EU-garantien giver også mulighed for en større udlånsvolumen og for, at et større antal virksomheder kan være omfattet af SMV-vinduet under Den Europæiske Investeringsfond (EIF), og letter dermed adgangen til finansiering[4] for små og mellemstore virksomheder og små midcapselskaber.

En del af de samlede EFSI-transaktioner er omfattet af EU-garantien, mens en del gennemføres af EIB på egen risiko. Den oprindelige bevilling for EU-garantien var 16 mia. EUR fra EU's budget, suppleret med et beløb på 5 mia. EUR af EIB's egne midler. Disse beløb blev forhøjet til henholdsvis 26 mia. EUR og 7,5 mia. EUR i henhold til EFSI 2.0-forordningen.

[4] Artikel 3 i EFSI-forordningen.

EU-garantiens karakter revolverer indtil slutningen af 2022, hvilket betyder, at EU-garantiens dækning kan stilles til rådighed for nye transaktioner efter afskrivningen af de eksisterende, forudsat at EU-garantien aldrig overstiger 26 mia. EUR, og at de samlede nettobetalinger fra EU's almindelige budget under EU-garantien ikke overstiger 26 mia. EUR.

EU-garantien dækker finansierings- og investeringstransaktioner, der er indgået af EIB under infrastruktur- og innovationsfeltet og af EIF under SMV-vinduet. Den oprindelige fordeling mellem feltet og vinduet var op til maksimalt 13,5 mia. EUR for infrastruktur- og innovationsfeltet og op til 2,5 mia. EUR til SMV-vinduet. På grund af den stærke reaktion over for SMV-vinduet besluttede EFSI's styringsråd at styrke sidstnævnte gennem omplacering af 500 mio. EUR fra infrastruktur- og innovationsfeltet til SMV-vinduet i juli 2016. EFSI 2.0-forordningen øgede endvidere SMV-vinduets andel med en grænse på 6,5 mia. EUR, der kan justeres af styringsrådet med op til højst 9 mia. EUR[5] (tabel 1).

I april 2020 godkendte EFSI's styringsråd som reaktion på covid-19-pandemien overførslen af 250 mio. EUR fra egenkapitalporteføljen — nationale erhvervsfremmende banker under infrastruktur- og innovationsfeltet til SMV-vinduet med henblik på at øge kapaciteten i de instrumenter, der er målrettet mod SMV'er påvirket af covid-19.

Tabel 1 — Opdelingen af EU-garantien og dens udvikling over tid

(i mia. EUR)	År	Infrastruktur- og innovationsfeltet	SMV-vinduet	EU-garanti i alt	EIB's egne ressourcer	EFSI i alt
EFSI 1.0	2015	13,5	2,5	**16,0**	5,0	**21,0**
EFSI 1.0 justering	2016	13,0	3,0	**16,0**	5,0	**21,0**
EFSI 2.0	2018	19,5	6,5	**26,0**	7,5	**33,5**
EFSI 2.0 justering	2020	19,25	6,75	**26,0**	7,5	**33,5**

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

[5] Artikel 11, stk. 3, i EFSI-forordningen.

EFSI's reaktion på covid-19-krisen

Efter udbruddet af covid-19-pandemien i begyndelsen af 2020 var EFSI en del af den europæiske koordinerede indsats for at afbøde de socioøkonomiske konsekvenser af covid-19-krisen. På grundlag af de midler, der blev frigjort fra EFSI, stillede EIF garantier på 2,2 mia. EUR til rådighed for finansielle formidlere og muliggjorde dermed finansiering i størrelsesordenen 8 mia. EUR til virksomheder, herunder mikrovirksomheder og sociale virksomheder samt SMV'er i de kulturelle og kreative sektorer.

For at yde støtte til de endelige støttemodtagere inden for den hurtigste tidsramme besluttede EFSI's styringsråd i april 2020 desuden at forenkle godkendelsesprocessen for specifikke transaktioner inden for covid-19-finansieringsrammerne under infrastruktur- og innovationsfeltet.

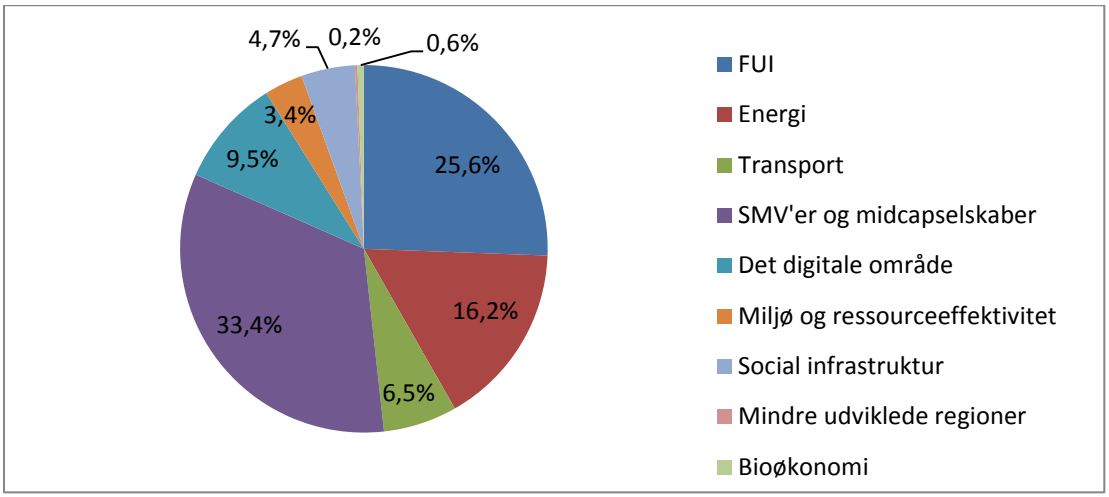
F.eks. godkendte EIB's bestyrelse i maj 2020 EFSI-transaktionen til at støtte tyske BioNTech SE med 100 mio. EUR i gældsfinansiering til udvikling og fremstilling af covid-19-vacciner. Dette gav virksomheden mulighed for at udvide sin produktionskapacitet og levere vaccinen på verdensplan så hurtigt som muligt som reaktion på pandemien.

3. Brugen af EU-garantien

I dette afsnit gennemgås brugen af EU-garantien under de forskellige aktiviteter, der støttes af EFSI. EU-garantien dækker forskellige produkter under infrastruktur- og innovationsfeltet og SMV-vinduet.

EIB-Gruppen (EIB og EIF) havde ved udgangen af 2020 godkendt 1 549 transaktioner under EFSI, der i alt udgjorde en finansiering på 103 mia. EUR. Af disse transaktioner var 1 421 allerede blevet undertegnet ved udgangen af 2020 og udgjorde i alt en finansiering på 82,7 mia. EUR. De godkendte transaktioner forventes at mobilisere investeringer på 545,3 mia. EUR (hvoraf de samlede investeringer i allerede undertegnede transaktioner beløber sig til 479,5 mia. EUR) i alle EU's medlemsstater og på tværs af alle de mål, der er fastsat i EFSI-forordningen, idet mere end halvdelen tildeles forskning, udvikling og innovation (FUI) samt SMV'er og midcapselskaber (figur 1).

Figur 1: EFSI-investeringer mobiliseret til undertegnede transaktioner (efter sektor, december 2020)

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Ved udgangen af 2020 udgjorde EU-budgettets eksponering mod mulige fremtidige betalinger under EU-garantien med hensyn til undertegnede transaktioner (udbetalte og ikkeudbetalte) 24,1 mia. EUR, mens den samlede udestående udbetalte eksponering, der var omfattet af EU-garantien, udgjorde næsten 18,9 mia. EUR.

Fra den 31. december 2020 blev EU-garantien under infrastruktur- og innovationsfeltet anmodet om at dække et samlet beløb på 80,4 mio. EUR. Desuden blev der anmodet om et beløb på 5,0 mio. EUR til EIB's finansieringsomkostninger, 77,4 mio. EUR til værdijusteringer af egenkapitaltransaktioner og 3,9 mio. EUR til inddrivelsesomkostninger og EIB's refusionsberettigede administrationsgebyrer.

Ved udgangen af 2020 blev EU-garantien under SMV-vinduet bedt om at dække et samlet beløb på 45,6 mio. EUR, som blev anvendt til køb af valutaer, der ikke var EUR, til hedgingformål.

3.1. Infrastruktur- og innovationsfeltet

Under infrastruktur- og innovationsfeltet er tildelingen af EIB-transaktioner til gælds- eller egenkapitalporteføljen baseret på EIB's risikoklassificering af lån og EIB's standardrisikovurdering. I henhold til infrastruktur- og innovationsfeltet er loftet for EU-garantien på 19,25 mia. EUR fordelt som følger:

- op til 15,24 mia. EUR til transaktioner af låntypen
- op til 4,01 mia. EUR til egenkapitaltransaktioner.

EIB undertegnede pr. 31. december 2020, i henhold til infrastruktur- og innovationsfeltet, 629 transaktioner med en samlet finansiering på 57,2 mia. EUR, som forventes at mobilisere investeringer på 278,2 mia. EUR i alle medlemsstaterne.

3.1.1. Gældsportefølje under infrastruktur- og innovationsfeltet

Gældsporteføljen under infrastruktur- og innovationsfeltet omfatter alle undertegnede og ikkeannullerede transaktioner af låntypen. For hver transaktion udfører EIB sin standardrisikovurdering, der omfatter beregning af sandsynligheden for misligholdelse og genindvindingsfrekvensen uden hensyntagen til EU-garantien (for at afspejle den samlede risiko for transaktionen[6]). De transaktioner, der er omfattet af EU-garantien, har typisk en højere risikoprofil end EIB's normale transaktioner og betragtes derfor som *særlige aktiviteter*[7]. Mindre risikable transaktioner kan indarbejdes i EFSI-porteføljen, forudsat at merværdien herved er klart dokumenteret, og at medtagelsen af dem er i overensstemmelse med kriteriet om at medføre additionalitet.

I henhold til infrastruktur- og innovationsfeltets gældsportefølje yder EU-budgettet en 100 % førstegangsgaranti for den gældsportefølje, som EIB har gennemført under EFSI. First loss-delen forventes at være på ca. 25 % for infrastruktur- og innovationsfeltets gældsportefølje — standard og på 33 % for infrastruktur- og innovationsfeltets gældsportefølje — hybrid[8], beregnet af størrelsen af den samlede portefølje af transaktioner, der finansieres af EIB ved investeringsperiodens udløb, mens den resterende risiko fuldt ud bæres af EIB.

EU-garantien kan i tilfælde af EIB-låntageres misligholdelse eller, hvis en omstruktureringsproces gennemføres, blive bedt om at dække omstruktureringsforløb i forbindelse med transaktioner af låntypen.

EIB's gældstransaktioner genererer indtægter etableret i overensstemmelse med EIB's prismetode. De risikorelaterede indtægter deles mellem Unionen og EIB på grundlag af principperne om risiko og indtægtsdeling i EFSI-aftalen, i henhold til hvilken EU-garantien dækker hele first loss-delen, mens EIB beholder hele restrisikotranchen.

Fra den 31. december 2020 var 460 transaktioner af låntypen (heraf var 403 standardlån og 57 hybridlån) blevet undertegnet under infrastruktur- og innovationsfeltet for en samlet finansiering på 50,3 mia. EUR.

---

[6] Bilag II i EFSI-forordningen, punkt 6.

[7] EIB's vedtægter, artikel 16.

[8] Der blev oprettet en hybriddel inden for infrastruktur- og innovationsfeltets gældsportefølje for at imødekomme specifikke transaktioner, såsom risikodelingstransaktioner, som EIB fuldt ud delegerer til finansielle formidlere, værdipapirer udstedt med sikkerhed i specificerede aktiver, mv. Tildelingen af EU-garantier til denne portefølje var pr. 31. december 2020 2 mia. EUR.

3.1.2. Egenkapitalportefølje under infrastruktur- og innovationsfeltet

Egenkapitalporteføljen under infrastruktur- og innovationsfeltet inkluderer alle undertegnede og ikkeannullerede egenkapitaltransaktioner. Under denne portefølje kan EU-garantien bruges til at støtte direkte investeringer i enkelte virksomheder eller projekter (direkte investeringer i egenkapital) eller finansiering af midler eller tilsvarende porteføljerisici (egenkapitalportefølje).

EIB udfører sine standardvurderinger og afgør, om en transaktion har risici mht. egenkapital eller ej, uanset dens juridiske form og nomenklatur.

Under infrastruktur- og innovationsfeltets egenkapitalportefølje — standard investerer EIB på pari passu-basis med EU-garantien. EU-garantien dækker 50 % inden for hver egenkapitaltype, der indgår i infrastruktur- og innovationsfeltets egenkapitalportefølje — standard, mens EIB beholder de resterende 50 %.

EU-garantien kan blive bedt om at dække negative værdireguleringer, realiserede tab ved afhændelse og EIB-finansieringsomkostninger for den del af kapitalandelen, der garanteres af EU.

De indtægter, der kan henføres til EU-garantien, og som modtages i forbindelse med infrastruktur- og innovationsfeltets egenkapitalportefølje — standard, bruges til at aflønne EU-garantien.

Ved den tredje ændring og fornyelse af EFSI-aftalen af 9. marts 2018 blev der under infrastruktur- og innovationsfeltet oprettet en egenkapitalportefølje — nationale erhvervsfremmende banker som supplement til infrastruktur- og innovationsfeltets egenkapitalportefølje — standard. På en porteføljebasis yder EU en garanti på 95 % af first loss-delen, mens EIB beholder de resterende 5 % samt den fulde restrisiko.

Per den 31. december 2020 var 169 egenkapitaltransaktioner (heraf var 163 egenkapital — standard og 6 egenkapital — nationale erhvervsfremmende banker) blevet undertegnet under infrastruktur- og innovationsfeltet for en samlet finansiering på 6,9 mia. EUR.

3.2. SMV-vinduet

SMV-vinduet letter adgangen til lån og egenkapitalfinansiering for små og mellemstore virksomheder og i begrænset omfang også små midcapselskaber. Det gennemføres af EIF.

Den EU-garanti, der er afsat til SMV-vinduet i henhold til EFSI-forordningen, er begrænset til 6,75 mia. EUR for både låne- og egenkapitaltransaktioner.

EIF havde pr. 31. december 2020 undertegnet SMV-vindue-transaktioner med finansielle formidlere for en samlet EIF-finansiering på 25,5 mia. EUR. Disse aktiviteter forventes at mobilisere investeringer på 211 mia. EUR i alle medlemsstaterne. Desuden havde i alt 1 427 600 virksomheder modtaget EFSI-finansiering under SMV-vinduet.

3.2.1. Gældsportefølje under SMV-vinduet

Hvad angår støtte til lånefinansiering styrker den del af SMV-vinduet, der drager fordel af EU-garantien, eksisterende EU-finansieringsinstrumenter til små og mellemstore virksomheder. Forbedringen af dem under EFSI gav mulighed for en hurtigere udrulning af garantien, så disse finansielle instrumenter kunne støtte en større udlånsvolumen og et større antal virksomheder. Støtten ydes specifikt til følgende faciliteter:

- Cosmes lånegarantifacilitet, der forbedrer adgangen til finansiering for mere risikobetonede SMV'er
- InnovFin SMV-garantifaciliteten, som fokuserer på innovative og forskningsintensive foretagender
- EaSI-garantifaciliteten, der støtter mikrofinansiering og sociale virksomheder
- CCS-garantifaciliteten, der yder særlig støtte til SMV'er i kulturelle og kreative sektorer
- produktet om færdigheder og uddannelse, der blev udviklet som et pilotprojekt under EFSI og yder finansiering til individuelle elever og studerende, virksomheder, der investerer i omskoling af deres medarbejdere, og organisationer, der tilbyder/investerer i uddannelse og
- EFSI-kombinationsproduktet, der er rettet mod specifikke politiske målsætninger i medlemsstaterne, navnlig forbedring af adgangen til finansiering inden for landbrugssektoren. Den kombinerer midler fra EU's strukturfonde eller nationale fonde og EFSI.

Fra den 31. december 2020 blev 437 transaktioner af låntypen undertegnet under SMV-vinduet for en samlet finansiering på 15,1 mia. EUR.

3.2.2. Egenkapitalportefølje under SMV-vinduet

Hvad angår egenkapitalfinansiering støtter den del af SMV-vinduet, der modtager EU-garantien under EFSI, tre faciliteter:

- egenkapitalporteføljen under SMV-vinduet, som EIF bruger til at investere i egenkapitalfonde, fonde af midler eller co-investeringsmidler, der kanaliserer egenkapitalfinansiering til virksomheder i den tidlige fase (f.eks. nystartede virksomheder) og virksomheder i vækst- og ekspansionsstadier (f.eks. vækstvirksomheder)
- ESCALAR, som hjælper fonde, der fokuserer på vækstvirksomheder, med at opnå en større kritisk masse og
- EFSI's private kreditprogram, der støtter diversificerede gældsfonde, hvilket øger omfanget og mangfoldigheden af den alternative lånefinansiering, der er til rådighed for europæiske SMV'er og små midcapselskaber.

Desuden drager SMV-vinduet også fordel af et direkte EIB-bidrag på 4 mia. EUR, som har tjent til at udvide EIB's mandat for risikokapitalressourcer til EIF til støtte for egenkapitalfinansiering til små og mellemstore virksomheder og midcapselskaber.

Fra den 31. december 2020 blev 355 egenkapitaltransaktioner undertegnet under SMV-vinduet for en samlet finansiering på 10,5 mia. EUR.

4. Funktionen af EU's garantifond under EFSI

Garantifonden under EFSI (garantifonden) blev oprettet med hjemmel i artikel 12 i EFSI-forordningen, og den finansieres hovedsageligt af betalinger fra EU's almindelige budget og indtægter fra operationer under EU-garantien. Garantifonden udgør en likviditetsreserve, hvorfra garantibeløb udbetales til EIB ved træk på EU-garantien. Garantifonden skal opretholde en vis procentdel (målsatsen) af det samlede beløb af forpligtelserne under EU-garantien, der i øjeblikket er sat til 35 %. Således er likviditetsreserven beregnet til at tilvejebringe en passende sikkerhedsmargen, der undgår at udsætte EU-budgettet for pludselige garantitræk, hvilket kunne medføre nedskæringer eller budgetændringer.

I overensstemmelse med EFSI-aftalen udbetales træk fra garantifonden, hvis deres beløb overstiger de midler, der står til rådighed for EIB på EFSI-kontoen. EFSI-kontoen, der forvaltes af EIB, blev oprettet for at opkræve EU-indtægterne hidrørende fra transaktioner under EU-garantien og inddrevne beløb samt til betaling af træk under EU-garantien og til betaling af EIB's genindvindingsomkostninger og omkostninger til inddrivelse.

Ved finansforordningen[9] oprettedes den fælles hensættelsesfond for at sikre de bestemmelser, som skal dække de finansielle forpligtelser, der følger af budgetgarantier og programmer om finansiel bistand under den flerårige finansielle ramme for 2021-2027, samt tidligere forpligtelser. Derfor udgør garantifonden under EFSI pr. januar 2021 en særskilt afdeling inden for den fælles hensættelsesfond.

4.1. Garantifondens kapitaltilførselsordning

Kapitaltilførsel til garantifonden foregår gennem:

- bidrag fra Unionens almindelige budget, det budget, der er afsat til kapitaltilførsel til garantifonden og beløber sig til 8 425 mio. EUR
- indtægter og andre betalinger modtaget af Unionen i overensstemmelse med EFSI-aftalen samt indtægter og tilbagebetalinger fra finansielle instrumenter under "Connecting Europe-faciliteten"[10] og "Den Europæiske 2020-fond for Energi, Klimaændringer og Infrastruktur" (Margueritefonden)[11]

[9] Forordning (EU, Euratom) 2018/1046 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).
[10] Forordning (EU) nr. 1316/2013.
[11] Forordning (EF) nr. 680/2007.

- afkast (renter) fra garantifondens ressourcer investeret i de finansielle markeder
- beløb inddrevet fra projekter, som EU-garantien blev bedt om at dække.

De samlede tilførsler til garantifonden, der som en afdeling har været en del af den fælles hensættelsesfond siden januar 2021, finder sted gradvist frem til 2022.

4.2. Årlige og kumulative strømme

De budgetmæssige forpligtelser og betalinger vedrørende tilførsler til garantifonden fremgår af tabel 2.

Tabel 2 — Tilførsler til garantifonden

(i mio. EUR)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Forpligtelser	1 350,0	2 110,2	2 680,3	2 069,3	357,3	301,0
Betalinger	0	1 018,0	2 489,6	2 013,9	1 166,2	1 248,9

EFSI-forpligtelsesperioden for bidrag fra EU-budgettet sluttede den 31. december 2020. Forpligtelser fra formålsbestemte indtægter kan indgås frem til 2022, når de forefindes. Fra 31. december 2020 blev det kumulative beløb på ca. 8 868 mio. EUR disponeret til tilførsler til garantifonden, hvor 8 425 mio. EUR kom fra EU's almindelige budget og 443 mio. EUR fra formålsbestemte indtægter.

Der er planlagt indbetalinger til garantifonden fra EU-budgettet frem til 2022. Betalinger fra formålsbestemte indtægter kan dog foretages frem til 2023. Et samlet beløb på ca. 7 937 mio. EUR blev reelt indbetalt til garantifonden, hvoraf 7 513 mio. EUR kom fra EU's almindelige budget, mens 424 mio. EUR blev inddrevet som formålsbestemte indtægter.

Fra 31. december 2020 genererede EFSI-transaktioner, der forvaltes af EIB under infrastruktur- og innovationsfeltet, nettoindtægter på 674 mio. EUR for EU, heraf 243 mio. EUR i 2020[12].

I forbindelse med EFSI-transaktionerne under SMV-vinduet afholdt EU en samlet nettoomkostning på 452 mio. EUR, heraf 295 mio. EUR i 2020[13].

4.3. Porteføljens sammensætning og vigtigste træk

Garantifondens investeringsportefølje investeres i overensstemmelse med forvaltningsprincipperne i Kommissionens afgørelse C(2016)165 af 21. januar 2016 om godkendelse af retningslinjerne for forvaltning af kapitalen i garantifonden for EFSI.

[12] Tal i henhold til den reviderede finansielle rapport (bilag III til EFSI-aftalen).
[13] Se ovenfor.

I henhold til disse retningslinjer skal de forvaltede aktiver sikre tilstrækkelig likviditet til at dække eventuelle træk på garantien og samtidig optimere afkastet og risikoniveauet, der skal være foreneligt med en høj grad af sikkerhed og stabilitet.

Der blev vedtaget investerings- og risikostyringsstrategier, der afspejler investeringsmålene og markedsudsigterne. Investeringstilgangen tjener til at øge diversificeringen på tværs af forskellige klasser af fastforrentede aktiver.

Fra slutningen af december 2020 bestod investeringsporteføljen overvejende af statsobligationer samt værdipapirer udstedt af regionale myndigheder, overstatslige organer, agenturer (46,8 % af markedsværdien) samt af virksomheder (20,3 % af markedsværdien) og dækkede obligationer (17,1 % af markedsværdien). Omkring 5,2 % af porteføljen blev investeret i likvide og højtvurderede (AA/AAA) USD-denominerede investeringer. Investeringerne er sikret mod eksponeringen for valutarisici.

Porteføljens løbetid var ved udgangen af 2020 3,19 år, og dens gennemsnitlige kreditvurdering er BBB+.

Hovedparten af porteføljen er investeret i likvide værdipapirer, og en rimelig andel (25 % af den samlede porteføljeværdi) forfalder om mindre end 12 måneder.

Porteføljens profil med hensyn til løbetid, kreditrisiko og likviditet er kalibreret i overensstemmelse med de forventede pengestrømme, der opstår fra EFSI-transaktioner under EU-garantien (f.eks. forventede træk, indtægter).

Pr. december 2020 var andelen af ESG-mærkede[14] instrumenter i porteføljen 9,5 %.

4.4. Resultater

Resultaterne beregnes på et tidsvægtet grundlag for ikke at blive påvirket af størrelsen af porteføljen, der voksede betydeligt i perioden.

Siden dens start i april 2016 har garantifonden leveret en absolut præstation på 2,4 % (pr. december 2020). Dette afkast blev opnået på trods af meget negative satser, især for hvad markederne betragter som "kreditrisikofri", og likviditetseksponeringer i Europa. Som eksempel kan nævnes, at afkastet af Tysklands treårige obligationer lå på -0,77 % ved udgangen af 2020.

4.5. Vurdering af målsatsens tilstrækkelighed og af garantifondens størrelse

Garantifondens målsats blev oprindeligt fastsat til 50 % af de samlede EU-garantiforpligtelser. Dette mål blev vurderet før EFSI's start.

[14] Miljø, sociale forhold og god selskabsledelse.

I 2016 konkluderede Kommissionens interne evaluering af EFSI[15], at tilførslen af midler til garantifonden kunne justeres. Risikovurderingen af de forskellige produkter, der støttes af EU-garantien, viste, at EU-budgettet generelt vil være tilstrækkeligt beskyttet mod potentielle træk på EU-garantien med en justeret målsats for midler til garantifonden på 35 %, når der tages hensyn til inddrivelser, indtægter og tilbageførsler fra EFSI-transaktioner.

Europa-Parlamentet og Rådet godkendte Kommissionens forslag, og målsatsen blev sat til 35 % af de samlede EU-garantiforpligtelser fra ikrafttrædelsen af EFSI 2.0-forordningen.

Risikovurderingen af de forskellige produkter, der støttes af EU-garantien, i februar 2021 bekræftede, at det samlede EU-budget vil være tilstrækkeligt beskyttet mod potentielle træk på EU-garantien med en målsats på 35 %, når der tages hensyn til inddrivelser, indtægter og tilbageførsler fra EIB-transaktioner.

5. Konklusioner

Den seneste uafhængige evaluering af anvendelsen af EFSI-forordningen, der ligger til grund for Kommissionens forslag til en forordning om oprettelse af InvestEU-programmet[16], viser den generelle relevans og effektivitet af EU's Garantifond. Navnlig niveauerne for EU-garantien og EIB-bidraget var passende dimensioneret, da det gav EIB-Gruppen mulighed for at mobilisere et investeringsniveau i overensstemmelse med forventningerne. Tilpasningen af målsatsen for garantifonden under EFSI 2.0 resulterede i en mere effektiv anvendelse af EU-budgettet. Desuden var indvirkningen på andre dele af EU-budgettet begrænset, hvilket førte til en øget effektivitet for EU's budgetstøtte. Den overordnede metode til justering af EFSI's målsats forekom desuden at være tilstrækkelig og i overensstemmelse med branchens praksis.

Ved udgangen af 2020 udløste EFSI 545,3 mia. EUR i kumulative investeringer i alle medlemsstaterne, hvilket oversteg målet på 500 mia. EUR, samtidig med at covid-19's indvirkning på Europas økonomi blev afbødet.

Kommissionen har til hensigt i 2021 at foretage en efterfølgende evaluering af EFSI, som forventes at blive sendt til Europa-Parlamentet og Rådet inden udgangen af 2022.

[15] SWD(2016) 297.
[16] SWD(2018) 314 final.